

Sygn. akt VI Ka 1213/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Aleksandra Mazurek

Sędziowie: SO Beata Tymoszów

SO Anna Zawadka (spr.)

protokolant: p.o. protokolant sądowy A. G.

przy udziale prokuratora Jerzego Kopec

po rozpoznaniu dnia 11 grudnia 2015 r.

sprawy K. M., syna E. i E. ur. (...) w C.

oskarżonego o przestępstwo z art. 288 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wołominie

z dnia 17 czerwca 2015 r. sygn. akt II K 139/15

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Wołominie do ponownego rozpoznania.

SSO Beata Tymoszów SSO Aleksandra Mazurek SSO Anna Zawadka

Sygn. akt. VI Ka 1213/15

UZASADNIENIE

K. M. został oskarżony o to, że: w dniu 28.12.2013r. w godz. 23.00-23.50 w W. za blokiem mieszkalnym nr (...) przy ul. (...) na parkingu osiedlowym niestrzeżonym działając wspólnie i w porozumieniu dokonali uszkodzenia mienia poprzez wybicie nn. narzędziem tylnych szyb w pojazdach marki: V. (...) o nr rej. (...) czyli spowodował tym samym straty w wysokości 500 złotych na szkodę M. Z., - C. (...) o nr rej. (...) czym spowodowali tym samym straty w wysokości 600 złotych na szkodę M. B. oraz T. (...) o nr rej. (...) czyli spowodowane zostały tym samym straty w wysokości 500 złotych na szkodę P. G. oraz dokonali wybicia 6 wąskich szyb znajdujących się w sześciu drzwiach prowadzących na klatki schodowe w bloku mieszkalnym przy ul. (...) składającym się z 3 klatek schodowych czym spowodowane zostały tym samym straty w wysokości 315,02 złotych na szkodę Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego Administracji Osiedla (...) w W. z siedzibą w W. przy ul. (...) oraz wybicie 1 dużej szyby znajdującej się w drzwiach wejściowych do klatki schodowej w budynku mieszkalnym przy ul. (...) czym spowodowane zostały tym samym straty w wysokości 118,73 złotych gdzie łącznie straty na szkodę Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego Administracji Osiedla (...) w W. z siedzibą w W. przy ul. (...) wyniosły 433,75 złotych;

tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 17 czerwca 2015 r. w sprawie o sygn. akt II K 139/15 Sąd Rejonowy w Wołominie oskarżonego K. M. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, z tym ustaleniem, że przypisanych mu zachowań dopuścił się w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz wspólnie i w porozumieniu z dwoma ustalonymi sprawcami i za to na podstawie art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. skazał go, zaś na podstawie art. 288 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności. Zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł oskarżony, zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze na swoją korzyść. Wyrokowi temu zarzucił na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. rażącą niewspółmierność wymierzonej kary. Zarzucił także, że nie został doprowadzony na termin rozprawy, wyrok został wydany pod jego nieobecność, a Sąd nie wyznaczył oskarżonemu obrońcy z urzędu.

W konkluzji oskarżony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary.

Sąd okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie aczkolwiek z innych powodów niż wskazane w środku odwoławczym.

W niniejszej sprawie prokurator złożył w trybie art. 335 § 1 k.p.k. wniosek o wydanie wobec K. M. wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i orzeczenie uzgodnionej z oskarżonym kary.

Nie ma racji skarżący, że zaskarżony wyrok zapadł z rażącym naruszeniem przepisów postępowania w związku z jego nieobecnością na posiedzeniu. Sąd Rejonowy, wydając zaskarżony wyrok, nie dopuścił się bowiem rażącego naruszenia art. 343 § 5 k.p.k. oraz art. 117 § 1 i 2 k.p.k.

Zgodnie z art. 117 § 1 k.p.k. uprawnionego do wzięcia udziału w czynności procesowej zawiadamia się o jej czasie i miejscu. Z kolei § 2 powołanego art. 117 k.p.k. stanowi, że czynności nie przeprowadza się m.in. wtedy, gdy osoba uprawniona nie stawiała się, a brak jest dowodu, że została o niej powiadomiona. Z przepisu art. 343 § 5 k.p.k. wynika zaś, że oskarżony ma prawo wziąć udział w posiedzeniu w przedmiocie rozpoznania wniosku prokuratora złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k.

Na etapie postępowania sądowego Sąd Rejonowy ustalił, że oskarżony przebywa w Areszcie Śledczym W. – S. i został prawidłowo zawiadomiony na adres aresztu śledczego o terminie posiedzenia w dniu 17 czerwca 2015r. (k.311), w przedmiocie rozpoznania wniosku prokuratora w trybie art. 335 § 1 k.p.k.

W dniu 17 czerwca 2015 r. Sąd Rejonowy, uznając, że oskarżony został prawidłowo zawiadomiony o terminie posiedzenia, na podstawie art. 343 § 6 k.p.k. uwzględnił wniosek prokuratora złożony w trybie art. 335 § 1 k.p.k. i wydał wyrok. Odpis orzeczenia również skierowano pod adres aresztu śledczego i przesyłkę odebrał oskarżony w dniu 30 czerwca 2015r. (k. 316).

W pierwszej kolejności należy wskazać, że oskarżony nie wniósł o odroczenie posiedzenia i doprowadzenie go na termin posiedzenia, przy czym udział oskarżonego w posiedzeniu nie był obowiązkowy. Nawet więc pozbawienie wolności oskarżonego, którego udział w czynności nie jest obowiązkowy, nie stoi na przeszkodzie skutecznemu przeprowadzeniu czynności, skoro oskarżony miał możliwość wyrażenia chęci wzięcia udziału w posiedzeniu za pośrednictwem administracji zakładu karnego. Dopiero wówczas gdyby oskarżony złożył taki wniosek, sąd był obowiązany podjąć decyzję w przedmiocie doprowadzenia oskarżonego na termin posiedzenia i odroczenia w tym celu posiedzenia.

W doktrynie zasadnie wskazuje się, iż w przypadku oskarżonego pozbawionego wolności, sąd powinien zapewnić mu możliwość realizacji uprawnienia do wzięcia udziału w posiedzeniu. W związku z tym sąd powinien jednak pouczyć

oskarżonego o możliwości zgłoszenia wniosku o sprowadzenie na posiedzenie. Oskarżony weźmie zatem udział w posiedzeniu, jeżeli złoży taki wniosek i sąd zarządzi jego sprowadzenie lub też bez wniosku oskarżonego sąd lub prezes sądu uzna, iż jego obecność na posiedzeniu jest niezbędna.

Niezależnie jednak od zarzutów podniesionych w apelacji przez oskarżonego należy wskazać, iż niezbędnym warunkiem dla przychylenia się do wniosku złożonego w trybie w art. 335 § 1 k.p.k. i wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego, jest stwierdzenie, że "okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości". Chodzi tu o ustalenia, w świetle których zaistnienie czynu, sprawstwo oskarżonego oraz jego wina nie budzą jakichkolwiek zastrzeżeń. Uznając, że oskarżony jest winien, a więc że jest w stanie ponieść w myśl art. 1 § 3 k.k. odpowiedzialność karną, nie może być dyskusyjna m.in. kwestia jego poczytalności w chwili czynu. W tym wypadku musi być jasne, że nie wchodzi w rachubę ani wyłączająca w pełni winę niepoczytalność oznaczająca brak możliwości rozpoznania znaczenia swego czynu lub pokierowania swym postępowaniem (art. 31 § 1 k.k.), ani też obniżająca stopień zawinienia, czyli wpływająca z reguły na wymiar kary choćby tylko w jej ustawowych granicach, ograniczona w znacznym zakresie poczytalność (art. 31 § 2 k.k.).

W podsumowaniu tych ogólnych rozważań należy podkreślić, iż użyty w art. 335 § 1 k.p.k. zwrot "okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości" oznacza, że nie zachodzi uzasadniona wątpliwość m.in. co do poczytalności oskarżonego, a więc co do zdolności ponoszenia przez niego winy i w konsekwencji odpowiedzialności karnej.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, trzeba zauważyć, że z wyjaśnień oskarżonego złożonych na etapie postępowania przygotowawczego wyraźnie wynikało, iż K. M. leczył się psychiatrycznie m.in. przebywając w Domu Dziecka w W. oraz przyjmował leki o nazwie A. (o działaniu przeciwdrgawkowym, przepisywany przy leczeniu padaczki) i T. (neuroleptyk stosowany w leczeniu zaburzeń psychicznych). Z akt dozoru D.. 61/13 prowadzonego wobec oskarżonego w innej sprawie wynika, że K. M. zachowywał się agresywnie wobec członków swojej rodziny, którzy obawiali się jego ataków niekontrolowanej agresji oraz przyjmował lek o nazwie C. (wykazujący silne działanie uspokajające, stosowany przy leczeniu urojeń z pobudzeniem psychomotorycznym i zespołów depresyjnych oraz w stanach psychotycznych). Ponadto oskarżony był konsultowany psychiatrycznie i psychologicznie przebywając w AŚ W. –S..

Sądowi Rejonowemu nie wolno było nad tą informacją przejść do porządku. W jej świetle kwestia poczytalności oskarżonego, wbrew notatce urzędowej Prokuratora (k.247), a więc zdolności do ponoszenia winy, wcale nie jawiła się jako oczywista. Przeciwnie, powinna była wywołać refleksję o niezbędności powołania co najmniej dwóch biegłych lekarzy psychiatrów w celu wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego K. M. (art. 202 k.p.k.). W tej sytuacji Sąd Rejonowy zobligowany był uznać, że nie zachodzą podstawy do uwzględnienia prokuratorskiego wniosku i skierować sprawę, w myśl art. 343 § 7 k.p.k., do rozpoznania na zasadach ogólnych.

Opisane zaniechanie sądu stanowiło rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego, które musiało skutkować wydaniem orzeczenia o charakterze kasatoryjnym.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy zwróci się do administracji Aresztu Śledczego W. –S. oraz do Domu Dziecka w W. o nadesłanie dokumentacji dotyczącej leczenia psychiatrycznego K. M. i przeprowadzi dowód z opinii sądowno –psychiatrycznej odnośnie poczytalności oskarżonego K. M. w czasie popełnienia zarzucanego mu czynu oraz aktualnego stanu zdrowia psychicznego, dążąc do poczynienia prawidłowych ustaleń faktycznych. Przeprowadzi postępowanie dowodowe i wyjaśni wszechstronnie wszystkie okoliczności sprawy, a następnie przeanalizuje je z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Jeśli uzyskana dokumentacja medyczna potwierdzi uzasadnione wątpliwości co do poczytalności oskarżonego w czasie czynu czy też w czasie toczącego się postępowania sądowego, Sąd na podstawie art. 79 § 1 pkt 3 lub/i 4 k.p.k. powinien ustanowić mu obrońcę z urzędu.

Mając na uwadze zaprezentowane motywy sąd okręgowy orzekł, jak w części dyspozytywnej wyroku.

SSO Beata Tymosów SSO Aleksandra Mazurek SSO Anna Zawadka